

ЕМІГРАЦІЯ І ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА.

Доповідь Отамана Тараза Бульби-Боровця 10.7.1945 р.
А.М.ЛІВИЦЬКОМУ, Президентові УНР.

Еміграція має дуже велике значення для кожного народу. Для народу бездержавного еміграція, розсілена по цілому світу, становить особливу позицію під кожним оглядом.

Українську еміграцію треба поділити в основному на дві категорії: 1/ політична еміграція, 2/ еміграція для зарібку. Одна й друга еміграція мають свої три фази: 1/ до 1920 року, 2/ від 1920 до 1939 р., 3/ від 1939 до 1945 р.

Кожна ця фаза має свою окрему прикмету. До 1920 року не була еміграція чисто заробкова, а дуже малою прослойкою патріотичної інтелігенції, яка на чужині шукала хліба та азилу з політичних причин. Від 1920 до 1939 року багато українців мусіло шукати на чужині в першу чергу вже не хліба, а захисту перед ворогами України. Тобто ця еміграція вже була більше політична з організованими осередками. Кождо емігранті в 1939 року як до останньої хвилини, то це явище - суто політичне. Вона налічувалася. Мільони людей опинилися на чужині, а головним чином в Німеччині та окупованих Гітлером країнах. Звесь пересічний елемент, який був вивезений до Німеччини в полон і на роботу, вже повернувся добровільно назад в ССРСР. Це заробкова частина великої еміграції. Отже та частина, яка сьогодні до ССРСР не хоче вертати, становить іменно суто політичну еміграцію.

Це найкращі сини українського народу. Ті, до ніколи не годилися і не погодяться з чужою окупацією України.

Сьогодні це не можна утішити точного підрахунку тих людей. В кожному разі їх число дуже велике. Коли зважити, що на території Німеччини було м/б. 8.000.000 українців та до досі повернуло в ССРСР біля 60%, то число сьогоднішньої нашої еміграції сягає понад 2.000.000 душ. Це велика сила. Ціла нація. Тим більше, що це все трудо і воєнно-способний елемент. Робітники. Хлібороби. Інтелігенція. Політичний актив. Відецьковики. Керівні сили. Організовані осередки.

Таким чином ця еміграція здібна проявити велику ініціативу в кожному напрямку національної праці.

Щоб це своє місце еміграція могла виконати, треба негайно її об'єднати відповідно центральною організацією. Ця організація мусить бути в трьох секторах: 1/ політичний, 2/ громадський, 3/ відецьковий.

Цілістю мусить керувати один політичний центр.

Таким центром є законний Уряд Української Народної Республіки. УНР це не політичне угруповання, а державний чинник, який об'єднує всі сили нації в організовану спільноту державного масштабу. Могуть існувати різні політичні партії та політичні противники, але не сміє бути серед людей одної крові політичної ворожнечі. Політична ворожнеча й нетерпимість політичного протиставлення - це продукт некультурної атмосфери й політичного анархізму. Чесна ривалізація та річеза, а не демагогічна самокритика, - це основа здорового розвитку й прогресу нації.

Тим більше цей принцип зобов'язує людей на чужині, та це й до того в таких тяжких обставинах, як сьогодні опинилася українська еміграція. До нас ніхто не визнає і не рахується з нами, бо ми не маємо своєї держави. До кожної комендатура по своєму трактує людей і т.п. Коли це й з нашої сторони до тих комендатур і урядів почнуть лаяти що дня інші явища, - "репрезентувачи" український народ, то ясно, що така "політика" далеко нас не завезе.

А тим самим негайно треба:

1. Активізувати акцію Уряду У.Н.Р.
2. Скликати політичну конференцію представників всіх політичних угруповань та інших визначних громадян.
3. На підставі закону УНР з 1920 року в справі передпарламенту, оснувати законодавче тіло УНР - Українську Народну Державну Раду.
4. Поповнити Уряд УНР новими людьми.
5. Організувати Генеральний Штаб Українських Збройних Сил.
6. Оснувати один громадський орган "Союз Української Еміграції" /або щось подібне/ і доручити йому керму громадського сектора всієї еміграції.
7. Організувати "Банк Української Еміграції" для обслуговування наших людей та мобілізації українського капіталу.
8. Старатися якнайшвидше вивезти всіх наших людей поза межі Європи.
9. Садовити хліборобів на землю та заснувати колонії організованою скупченою масою, а не пускати самітніх людей на тяжку скитальщину та розливання в чужому морі.
10. Організувати робітництво в артілі, кооперативі та інші свої промислові підприємства, а не пускати їх на беззахисну експлуатацію чужого капіталу.
11. Організувати свою торгівлю в цілому світі.
12. Гідно поєднуємо організованість, громадську активність та національну дисциплінованість популяризувати свою справу в цілому світі.
13. Все акцію і все життя еміграції підпорядкувати одній провідній ідеї - визволення рідної Батьківщини з чужого ярма.

Політична еміграція з 1920-1929 рр. допущалася кардинальної помилки. Вона замість вести всесторонню політику, яка обіймає всі галузі життя /політика, економіка, культура, наука, вітальності і т.п./ дереалізувала одну "професійну політику" таким чином сучасні події вистали нас в величезній багатосторонній політичній концепції, але без жодної економічної бази.

Кожному хіба ясно, що найсвятіші ідеї без відповідних матеріальних засобів це пустий звук, так само як і найбільші нагромадження, без ідеального підкладу їх користування, це - мертва матерія.

А тим самим одна і друге мусять бути однаково плекане і однаково ставлене на службу народу і державі.

Тоді політичних розбіжностей, то в обличчі загрози візничної загрози цілої нації вони мусять зійти на задній план. Ідеї світогляди і програми настають і зникають, а народ існує вічно.

Перше наше завдання - це зберегти свою національну субстанцію.

Друге - об'єднаним, всенародним фронтом визволити свою рідну землю та організувати свою суверенну державу.

Третє - завести в ті державі такий лад, який забагає народ.
Четверте - дати змогу під державною опікою для кристалізації та розвитку кожного політичного світогляду і всякої творчої думки.

Серед однокровної спільноти не має бути жодної ворожнечі. Міжособисті нам намагають вороги. Їх ціль тут ясна. Активні українці: демократи, соціалісти, націоналісти, комуністи і комсомольці, якщо вони хочуть, щоб Україна була організована по їх програмі, але незалежно від Москви, або іншого окупанта, це не вороги України,

а її визволителі і патріоти. Їх всіх ціль одна - САМОСТІЙНА УКРАЇНА.